

Forfatter: Gyllembourg-Ehrensward, T. C.

Titel: Udrag fra Ægtestand

Citation: Gyllembourg-Ehrensward, T. C.: "Ægtestand", i Gyllembourg-Ehrensward, T. C.: *Ægtestand*, udg. af Vibeke Blaksteen, Dansk Lærerforening/Skov, cop. 1982, s. 200. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-gyllem15-shoot-idm140012812769792/facsimile.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Ægtestand

masine. Hun skrev til sin mand i Paris om sin kærlighed til Gyllembourg og bad om skilsmisse, selvom det dengang var en sjælden foreteelse. Det var især uhørt, at kvinder krævede den, og Thomasines skilsmissebegæring resulterede derfor i heftig debat i samtiden og i forældommelse af hende.

Johanne Luise Heiberg – Thomasines senere svigerdatter – beskriver reaktionen på skilsmisseansøgningen således:¹⁷ »Alverden talte herom og saa godt som Alle vare paa den fornærmede Ægtemands Side, medens de haardeste Domme fældtes over den forurettede Landsforvistes Hustru.«, og hun fortsætter i forsøget på at mildne eftertidens dom: »Du, som læser her om hendes Liv, hendes ungdomsvarme, lidenskabelige, brusende Hjerte, der rev hende hen til en Handling, som ofte i senere Aars eensomme Timer pressede et ufrivilligt Suk fra den gamle Kvindes Bryst, døm hende, som hun dømte Andre – mildt og overbærende.«

P. A. Heiberg satte sig imod skilsmissen og forsøgte at overtale Thomasine til at fortsætte ægteskabet, men hendes beslutning stod fast. Hendes skilsmisseansøgning blev bevilget under henvisning til Heibergs landsforvisning, og fra 1801 levede Thomasine i et lykkeligt ægteskab med Gyllembourg indtil hans død i 1815.

I slutningen af 1820'erne havde Thomasine Gyllembourgs søn *Johan Ludvig Heiberg* opnået anerkendelse som digter og kritiker. Han udgav i 1825 sin første vaudeville »Kong Salomon og Jørgen Hattemager«, som fik stor succes blandt publikum ligesom hans senere vaudeviller, og han startede i 1827 tidsskriftet »Kjøbenhavns flyvende Post«, som blev et betydningsfuldt forum for litterære diskussioner og kritik. Thomasine Gyllembourg boede fra 1831 sammen med sin søn og hans kone, den berømte skuespillerinde *Johanne Luise Heiberg*. Deres fælles hjem blev samlingssted for tidens kendte kulturpersonligheder og opfattedes i samtiden som et mønster på den borgerlige akademiske dannelse. I 1827 startede Thomasine Gyllembourg sit forfatterskab, 54 år gammel, med et anonymt bidrag i sønnens tidsskrift: no-